

Udelenie „doctor honoris causa“ na Prešovskej univerzite v Prešove

prof. dr. hab. Antoni Jackowskému

a

prof. dr. hab. Stanislawowi Liszewskému

Rektor Prešovskej univerzity prof. RNDr. René Matlovič, PhD., udelil dňa 15. októbra 2013 na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady PU v Prešove, rozšírenom o zasadnutie Vedeckej rady Fakulty humanitných a prírodných vied PU v Prešove titul „**doctor honoris causa**“ Prešovskej univerzity v Prešove z vedného odboru **geografia** emeritnému profesorovi geografie Jagelovskej univerzity v Krakove **prof. dr. hab. Antoni Jackowskému** a emeritnému profesorovi geografie Lodžskej univerzity v Lódži **prof. dr. hab. Stanislawowi Liszewskému**.

Udeľovanie čestného titulu doctor honoris causa patrí medzi najvýznamnejšie slávnosti, ktoré sú späté s akademickým životom našej univerzity. Vo viac ako 60-ročnej histórii prešovského geografického akademického pracoviska ide o vôbec **prvé udelenie tohto prestížneho ocenenia pre geografov**.

Oboch ocenených spája vrúcny vzťah k Slovensku a slovenskej geografickej komunite, ktorej boli vždy nápomocní. Práve synergia vysokej odbornosti, morálnej integrity, prajnosti a priateľského prístupu, je to, čo ich charakterizuje.

Prvým z dnešných ocenených je poľský geograf **prof. dr. hab. Antoni Jackowski**, emeritný profesor a emeritný dekan Fakulty biológie a vied o Zemi Jagelovskej univerzity. Ide o medzinárodne uznávaného odborníka, vedecká dráha ktorého je dlhodobo spojená s rozvojom krakovskej školy geografie turizmu.

Je zakladateľom poľskej školy geografie relígií, ktorá si získala celosvetovú reputáciu predovšetkým v rámci štúdia fenoménu púti a religiózneho turizmu. Krakovské pracovisko je druhým najstarším akademickým geografickým pracoviskom na svete a jeho začiatky siahajú do r. 1849. Vďaka zásluhám prof. Jackowského, ktorý viedol Ústav geografie a priestorovej ekonómie Jagelovskej univerzity v r. 1999-2004, patrí toto pracovisko svojou vedeckou infraštruktúrou medzi najlepšie vybavené na svete. Aj tieto skutočnosti viedli Medzinárodnú geografickú úniu k rozhodnutiu, že najbližšie druhé najvýznamnejšie podujatie v hierarchii

svetovej geografickej komunity – Regionálnu konferenciu Medzinárodnej geografickej únie (IGU) sa bude konať v r. 2014 práve v Krakove.

Antoni Jackowski sa narodil 1. júna 1935 v belgickom meste Brugge. Jeho otec Tadeusz Gustaw Jackowski, známy poľský diplomat pochádzajúci z významného veľkopoľského zemianskeho rodu (prastarý otec Maximilián bol veľkým poľským patriotom a zakladateľom Kołek Rolniczych), bol v tom čase mimoriadnym a splnomocneným veľvyslanca Poľska v Belgicku a Luxembursku.

Stredoškolské štúdiá ukončil úspešne na všeobecnovzdelávacom lýceu Tadeusza Kościuszka v Podgórze pri Krakove. V r. 1954-1959 študoval geografiu na Jagelovskej univerzite v Krakove, kde získal titul magistra v odbore ekonomická geografia a štúdium ukončil s vyznamenaním. Diplomovú prácu na tému „*Przemysł szklarski w Polsce*“ napísal pod vedením prof. Antoni Wrzosa. V r. 1960-1967 pracoval v Bibliotece Jagiellońskiej a v r. 1967-1972 v Pracowni Krakowskiej Zakładu Zagospodarowania Turystycznego GKkFiT. V r. 1971 úspešne ukončil dizertačnú prácu na tému „*Turystyka jako element gospodarki Podhala. Studium z geografii turystyki*“. V r. 1983 sa habilitoval na základe monografie „*Typologia funkcjonalna miejscowości turystycznych (na przykładzie województwa nowosądeckiego)*“. Od r. 1984 pôsobil ako docent, v r. 1991 bol vymenovaný za mimoriadneho profesora a v r. 1998 ho prezident Poľskej republiky vymenoval za riadneho profesora. Od r. 2005 pôsobí na UJ ako profesor emeritus. Je naďalej mimoriadne aktívny, vedie diplomové semináre, organizuje výstavy, vedecké a spoločenské podujatia a každoročne publikuje výsledky svojich výskumov.

Prof. Jackowski patrí do nepočetnej skupiny najvýraznejšie produktívnych geografov v Poľsku. Je spolutvorcom povojnovej krakovskej a poľskej školy geografie turizmu a tvorcom krakovskej školy geografie relígií, ktorá patrí medzi najvýznamnejšie svetové školy v rámci tejto geografickej disciplíny. Dosiahol mnoho cenných výsledkov a úspechov ako výskumník dejín poľskej geografie a geografického myslenia. Je príslušníkom úzkej skupiny poľských geografov, ktorí vytvorili nové a originálne bádateľské pole, pričom konceptualizovali jeho objekt, predmet, úlohy a položili teoreticko-metodologické základy a vykonali mnoho empirických štúdií, ktorými dokumentovali jeho poznávací prínos.

V počiatočnej fáze svojho bádateľského formovania sa A. Jackowski zamerával na geografiu priemyslu, pričom dôkladne spracoval geografickú analýzu sklárskeho priemyslu v Poľsku. Neskôr svoje záujmy presmeroval do oblasti geografie cestovného ruchu. Už počas

práce v Jagielovskej knižnici spracoval 7-zväzkovú bibliografiu prác „*Bibliografia Turystyki Polskiej*“, ktorá postupne vychádzala v r. 1968-1973. Neskôr, počas svojho pôsobenia na oddelení ekonómie turizmu, svoje záujmy značne rozšíril, pričom išlo nielen o rýdzo akademické aktivity, ale významne sa zapojil do transferu poznatkov do plánovacej praxe. Zameral sa na úlohu turizmu ako faktora regionálneho rozvoja, pričom jeho empirická štúdia regiónu Podhala sa stala vzorom je spracovanie iných regiónov. V spolupráci s kolegami a štatistickým úradom vypracoval aj metodický návod na zber dát o turizme. Po príchode na univerzitu sa A. Jackowski začal výraznejšie orientovať na riešenie teoreticko-metodologických problémov geografie turizmu. V tomto období v spoluautorstve s prof. J. Warszyńskou napísal kľúčovú vysokoškolskú učebnicu „*Podstawy geografii turystyki*“. V empirických štúdiách sa zameral na syntetický prístup a vypracovanie typológie sídiel s turistickou funkciou v Novosadeckom vojvodstve. Za túto prácu mu bolo udelené vyznamenanie ministra. V neskoršom období venoval prof. Jackowski pozornosť aj výskumom dejín štúdia turizmu na UJ v Krakove, výsledkom čoho je monografia „*Studium Turyzmu Uniwersytetu Jagiellońskiego (1936-1939)*“ (1992, red. i spolaautor).

V ostatnom štvrtstoročí inicioval prof. Jackowski intenzívne výskumy geografických aspektov religióznych javov a procesov, pričom položil základy novej geografickej disciplíny – geografie religii v Poľsku. Jeho práce sa stali fundamentálnym príspevkom pre rozvoj tejto oblasti poznania vo svete. Ich originalita spočíva v tom, že hľadá pozíciu geografického prístupu vo veľmi rozľahlej, komplexnej a interdisciplinárnej problematike, akou je relígia. Geografia religii v jeho chápaní je vymanená spod vplyvu religiológie ako disciplíny ideologicky slúžiacej komunistickému režimu (ignorácia kresťanstva, dôraz na tzv. exotické relígie). O ohlase na jeho snahy svedčí obrovský počet citácií v poľskej i zahraničnej odbornej literatúre. Špecifickú pozornosť venuje A. Jackowski pútnickému turizmu a migráciám pozdĺž celého globálno-lokálneho kontinua.

V ostatných rokoch sa v portfóliu výstupov prof. Jackovského objavila nová problematika spätá s históriou krakovskej a poľskej geografie. Prof. Jackowski sa vypracoval za popredného špecialistu v uvedenej oblasti. Z konkrétnych monografií je možné uviesť monumentálnu prácu „*Z dziejów geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim (XV-XXI wiek)*“ (2009, spolu s I. Soljan), pričom v nej mapuje vývin krakovskej geografie od prvopočiatkov až do súčasnosti. K ďalším prácam z tejto oblasti sa zaradili monografie „*Wincenty Pol jako geograf i krajoznawca*“ (2006, red. s I. Soljan, spoluautorstvo), monumentálna „*Historia geografii polskiej*“ (2008, red. z S. Liszewskim i A. Richlingiem, spolaautor), „*Pamiętamy...*“

Geografia polska w okresie II wojny światowej (2010, red. z A. Michno i spoluautor.), *Do końca wierny Polsce i Geografii. Wiktor Rudolf Ormicki (1898-1941)* (2011, red. i spoluautor).

Prof. Jackowski je autorom, spoluautorom a editorom viac ako 300 publikácií, z toho 30 monografií. Jeho spolupráca so zahraničím má korene ešte v ranom detstve, keďže vyrastal v Belgicku a Francúzsku. V r. 1983 absolvoval vedecký štipendijný pobyt vo Viedni na základe podpory Rakúskeho ústavu, Pax Christi a Werk Janineum. Veľmi blízke kontakty sa mu podarilo vybudovať s Univerzitou Blaise-Pascal v Clermont-Ferrand vo Francúzsku (v r. 1984-1994 bol splnomocnencom rektora pre koordináciu tejto spolupráce). V r. 1996 bol pápežom Jánom Pavlom II. vymenovaný za člena štvorčlennej „Pápežskej misie“, reprezentujúcej svätého Otca na Medzinárodnom mariologickom kongrese v Częstochowej. V r. 1997 bol vymenovaný za člena-korešpondenta Pápežskej medzinárodnej mariologickej akadémie v Ríme, kde sa stal jedným z nepočetných svetských členov a jediným geografom v tomto grémiu. V r. 1991-1993 bol zástupcom Poľska v Komisii pre európske kultúrne cesty pri Rade Európy. V r. 1973-1993 bol členom Komisie IGU pre geografiu turizmu a voľný čas. Od r. 1987 je členom-korešpondentom International Working Group on the Geography of Belief Systems pri Asociácii amerických geografov (AAG). Od r. 1989 je taktiež členom Society of Pilgrimages Studies so sídlom v Allahabade v Indii.

Úzko spolupracuje so slovenskými geografmi, najmä na Prešovskej univerzite. Bol jedným z iniciátorov trojstrannej **spolupráce medzi Jagelovskou univerzitou, Univerzitou B. Pascala v Clermont-Ferrand a Prešovskou univerzitou**. Je členom redakčnej rady vedeckého časopisu **Folia Geographica** (od r. 2002), vydávaného Prešovskou univerzitou. Vďaka prof. Jackovskému prebieha čulá výmena publikácií, študentov a pracovníkov medzi UJ a PU. Prof. Jackowski bol aj členom komisie pre inauguračné konanie na PU.

Náš dnešný oslávenec plnil množstvo dôležitých akademických funkcií. V r. 1991-1994 a 1999-2005 bol riaditeľom Instytutu Geografii i Zagospodarowania Przestrzennego UJ, v r. 1993-1999 vykonával funkciu dekana Fakulty Biológii a wiedz o Ziemi UJ v Krakove. V tomto období bola dokončená nová budova ústavu s modernými laboratóriami v kampuse UJ. Bol dlhoročným členom Senátu Jagelovskej univerzity. Od r. 2012 je prezidentom Poľskej geografickej spoločnosti. Je členom Komitetu Nauk Geograficznych PAN (od r. 1984) a od r. 2003 je členom jeho prezídia, členom mnohých redakčných rád vedeckých periodík (Prace Geograficzne UJ, Turyzm, Ruch Turystyczny), expertom štátnej akreditačnej

komisie, predsedom Konferencie vedúcich predstaviteľov geografických pracovísk v Poľsku a členom Poľského národného geografického komitétu.

Prof. Jackowski založil v r. 1994 katedru geografie relígií (jedinú svojho druhu na svete). Bol iniciátorom vzniku špeciálneho a vo svete ojedinelého vedeckého periodika *Peregrinus Cracoviensis*, ktorého je hlavným redaktorom. V r. 1994-2011 sa jeho zásluhou v Krakove uskutočňovalo „Konwersatorium Pielgrzymkowe“ ako platforma interdisciplinárnej diskusie na tému skúmania relígií.

V rámci pedagogických aktivít bol vedúcim viac ako 350 diplomových prác. Vychoval 9 úspešných doktorandov (z nich I. Soljan sa úspešne habilitovala), bol recenzentom 16 dizertačných prác, 12 habilitačných prác a 6 inauguračných konaní.

Zorganizoval veľké množstvo výstav, ktoré sa týkali pútnickej tradície. Išlo o výstavy: *Polska pielgrzymująca* (Częstochowa 1995), *Pielgrzymki i sanktuaria na dawnej pocztówce*, Kraków 2007, Muzeum Archidiecezjalne Kardynała Karola Wojtyły, Częstochowa 2007-2009, Muzeum Pielgrzymowania, *Geografia krakowska w latach II. wojny światowej*, Kraków 2009, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ. Špecifický charakter mala výstava *Pielgrzymki i sanktuaria na dawnej pocztówce*, ktorá bola od februára do mája 2007 v Muzeum Archidiecezjalnym Karola Wojtyły v Krakove. Výstava sa zopakovala v Muzeum Częstochowskim. Okrem toho A. Jackowski spolupracoval s Muzeum Historycznym Miasta Krakowa pri organizácii výstavy *Droga do Watykanu* (2008), a *Pielgrzymki mieszkańców Krakowa i Małopolski do Rzymu* (spolu s I. Soljan). Angažoval sa aj v iných oblastiach. Už ako študent na univerzite bol iniciátorom hnutia alternatívnej kultúry vo vysokoškolských kluboch (Pivnica) a divadle Teatr 38 v Krakove. Neskôr bol významným funkcionárom hnutia Solidarita, ktoré sa zaslúžilo o pád totalitného komunistického režimu v Poľsku. Organizoval (v období výnimočného stavu) všeobecné prednášky, najmä z najnovších dejín Poľska a popularizačné prednášky z jednotlivých vedných disciplín.

Prof. Jackowski je nositeľom mnohých ocenení, z ktorých je možné spomenúť: Cenu mesta Krakova za vedu a techniku (ako druhý geograf v histórii) – r. 2011, Prof. h.c. UJ (čestný profesor UJ) ako tretí geograf v histórii univerzity (po Wincenty Polovi, Eugeniuszovi Romerovi) – r. 2007, vyznamenania ministra vedy a vysokého školstva Poľska, Krzyżem Kawalerskim (rytiersky kríž) OOP – Rádu znovuzrodeného Poľska (2002), zlatý odznak Poľskej geografickej spoločnosti (1998) a členom rytierstva rádu Jasnogórskej Bohorodičky (od r. 1993).

Druhým dnešným laureátom je významný poľský geograf, emeritný profesor a rektor Lodžskej univerzity **prof. dr. hab. Stanisław Liszewski**, ktorý je medzinárodne uznávaný odborník, vedecká dráha ktorého je dlhodobo spojená s rozvojom lodžskej školy urbánnej geografie a geografie turizmu. Lodžské pracovisko patrí medzi najlepšie poľské geografické pracoviská. Ako jedno z mála má zriadenú samostatnú Fakultu geografických vied, ktorá bola založená práve prof. Liszewským, v tom čase rektorom univerzity.

Stanisław Liszewski sa narodil 11. novembra 1940 v Lodži. Mladosť strávil v Lodži, kde v r. 1958 úspešne zmaturoval na IX. všeobecnovzdelávacom lýceu. V r. 1958-1963 študoval geografiu na Fakulte biológie a vied o Zemi Lodžskej univerzity, kde získal titul magistra geografie v špecializácii ekonomická geografia. Diplomovú prácu na tému „*Sieć drogowa wojewódstwa łódzkiego*“ napísal pod vedením prof. Ludwika Straszewicza. Po štúdiách nastúpil na miesto asistenta na katedru ekonomickej geografie Lodžskej univerzity. V r. 1970 úspešne obhájil doktorandskú prácu na tému „*Użytkowanie Ziemi w miastach wojewódstwa opolskiego*“ pod vedením prof. L. Straszewicza. V r. 1978 sa úspešne habilitoval na základe habilitačnej monografie „*Tereny miejskie a struktura przestrzenna Łodzi*“. V r. 1987 bol vymenovaný za mimoriadneho profesora a v r. 1990 ho prezident Poľskej republiky vymenoval za riadneho profesora. Všetky svoje akademické postupy získal na Lodžskej univerzite. Od r. 2010 je emeritným profesorom UL, pričom je naďalej mimoriadne aktívny v oblasti vedy a organizovania vedeckého a kultúrneho života v meste.

Na formovanie bádateľského smerovania prof. Liszewského mali vplyv najmä dve výrazné osobnosti poľskej geografie. Prvou z nich bol tvorca lodžskej humánno-geografickej školy prof. Ludwik Straszewicz, s ktorým bol prof. Liszewski úzko spätý ako jeho diplomant a doktorand a spolupracovník počas 25 rokov až do jeho smrti v r. 1987. Druhou osobnosťou bol prof. Kazimierz Dziewoński, ktorý bol kritickým recenzentom jeho všetkých kvalifikačných prác a slúžil mu ako vzor a autorita vo vedeckých otázkach.

Vedecké a bádateľské záujmy prof. Stanisława Liszewského sa koncentrujú na výskumy v oblastiach geografie dopravy, urbánnej geografie a geografie turizmu. Veľkú časť empirických výskumov realizoval profesor v lodžskom regióne a v Lodži, ktorá je vynikajúcim výskumným laboratóriom pre svoj charakter veľkého industriálneho mesta.

V rámci bádateľských záujmov prof. Liszewského v geografii miest je možné identifikovať niekoľko smerov – štúdium štruktúry mestského priestoru, výskum funkcií miest a mestských aglomerácií, otázky funkčno-priestorovej organizácie sídelnej siete,

životné podmienky a kvalita života obyvateľov miest, výskum postsocialistickej transformácie miest a komparatívne štúdie veľkomiest. Pomerne diverzifikovaný je aj priestorový záber realizovaných výskumov od výskumu jednotlivých miest cez štúdium v regionálnej mierke až po výskumy v národnej a európskej mierke. Najdôležitejšie miesto však zaujali v jeho prácach Lodž a lodžský región. Jeho výskumy funkčno-priestorovej organizácie sídelnej siete mali okrem rýdzo akademického prínosu aj nezanedbateľný praktický význam, najmä z hľadiska potrieb strategického a priestorového plánovania a priestorovej organizácie verejnej správy. Skúmal však aj vidiecke osídlenie, známe sú jeho výskumy horskej kolonizácie v španielskej Sierra Nevade.

K najvýznamnejším poznatkom, ku ktorým prof. Liszewski dospel bola problematika vymedzovania priestorových sfér vplyvu miest a ich úlohy v sídelnej sieti. Syntetickým spôsobom tiež predstavil problematiku prímestskej zóny ako špecifickej časti mestského priestoru. Venoval sa aj problematike transformácie sídelného systému Poľska v podmienkach spoločensko-ekonomickej transformácie po r. 1989. Veľmi dôležitou súčasťou jeho prínosu sú poznatky týkajúce sa funkcií miest, ktoré sa jednak týkali komplexnej analýzy funkcií jednotlivých miest, ako aj špecifických funkcií miest (napr. turistickej, administratívnej, vzdelávacej funkcie). Prof. Liszewski inicioval a vytvoril koncepciu štúdia životných podmienok a kvality života obyvateľov miest, pričom išlo o štúdium v rámci interdisciplinárnej perspektívy. Inou témou, ktorú výrazným spôsobom vniesol do poľskej urbánnej geografie bola analýza postsocialistického mesta a komparatívne štúdium veľkých miest (Lodž a Tbilisi, Lodž a Manchester). Pozornosť si zasluhujú aj syntetické diela – Atlas mesta Lodže (2002) a Lodž – monografia mesta (2009). Je taktiež autorom kľúčových vysokoškolských učebníc – Geografia urbanistyczna (2008) a spoluautorom zväzku Osadnictwo v rámci série „Veľká encyklopédia geografie sveta“ (2000).

Druhou oblasťou bádateľských záujmov prof. Liszewského je geografia turizmu. Počiatky jeho záujmov o turizmus sa datujú do prelomu 70. a 80. rokov 20. storočia, keď inicioval výskumy turistickej funkcie v prímestských zónach veľkých poľských miest. Z hľadiska teoreticko-metodologického prínosu zohrala veľký význam jeho erudícia v oblasti geografie sídiel. To mu umožnilo vytvoriť špecifickú koncepciu turistického osídlenia a konceptualizovať turistický priestor a turistickú regionalizáciu. Vytvoril takto osobitú lodžskú školu, v ktorej má mnoho nasledovníkov. Je taktiež autorom konceptu turistického

regiónu a venoval sa aj problematike vzťahov medzi turistickou funkciou a prírodným prostredím.

V ostatných rokoch sa prof. Liszewski výraznejšie upriamil na problémy paradigmatického vývoja geografie, na stav, pozíciu a perspektívy geografie ako vednej disciplíny a históriu poľskej geografie. Monumentálnym dielom je monografia *Historia geografii polskiej*, PWN, Warszawa, 2008, ktorú editorsky pripravil spolu A. Jackowskim a A. Richlingom. Výsledkom týchto výskumov sa stalo niekoľko desiatok vedeckých prác a monografií. Celkom eviduje prof. Liszewski 360 publikácií, ktoré boli vydané v poľskom, anglickom, francúzskom, ruskom a nemeckom jazyku.

Spolupráca prof. Liszewského so zahraničím sa uskutočňovala v dvoch rovinách. Prvá rovina bola úzko spätá s plnením funkcie rektora Lodžskej univerzity v r. 1996-2002 a podpisovaním zmlúv o spolupráci medzi univerzitami. V tomto období sa prof. Liszewski zaslúžil o vznik spolupráce medzi Lodžskou univerzitou a univerzitami v Angers (Francúzsko), Manchester (Veľká Británia), Puebla (Mexiko), univerzitou cudzích jazykov v Pekingu (Čína). Celkove mala Lodžská univerzita uzavretých viac ako 100 zmlúv so zahraničnými univerzitami.

Druhá rovina sa týka spolupráce spätéj s vedeckou a vzdelávacou činnosťou profesora v oblasti geografie sídiel a turizmu. Táto spolupráca sa týkala spoločných výskumov, publikácií, účasti na konferenciách, prednášok a terénnych cvičení študentov. Prof. Liszewski týmto spôsobom spolupracoval s geografmi z mnohých univerzít – Manchester (Veľká Británia), Angers, Aix-Marseille II, Lyon II (Francúzsko), Budapest (Maďarsko), Zaragoza (Španielsko), Nijmegen (Holandsko), Tbilisi (Gruzínsko), Sofia (Bulharsko), Moskva a St. Petersburg (Rusko). Prof. Liszewski sa aktívne zúčastnil aj na vrcholných podujatiach svetovej geografickej komunity, akými boli kongresy IGU v Moskve v r. 1976 a Paríži v r. 1984. Bol taktiež dlhoročným členom Komisie IGU pre turizmus a voľný čas.

Osobitné miesto v tomto portfóliu zaujali slovenské univerzity a akademické pracoviská. Veľmi blízku spoluprácu mal prof. Liszewski s dr. Petrom Mariotom z Geografického ústavu SAV v Bratislave, prof. Kolomanom Ivaničkom, prof. Jozefom Mládekom z Univerzity Komenského v Bratislave, doc. Vladimírom Baranom z UMB v Banskej Bystrici a predovšetkým z geografmi z Prešovskej univerzity. Išlo o spoluprácu, ktorej korene siahali do 80. rokov 20. stor., keď bola podpísaná zmluva o vzájomnej spolupráci medzi *Lodžskou univerzitou a Univerzitou P.J. Šafárika, kde prešovské*

geografické pracovisko v tomto období patrilo. Na báze tejto zmluvy sa uskutočnilo množstvo podujatí a akcií (výmena publikácií, výmena študentov a pracovníkov, spoločné konferencie, doktorandské štúdium R. Matloviča na Lodžskej univerzite a pod.). Prof. Liszewski, ktorý plnil funkciu vedúceho katedry geografie miest a turizmu bol spolu s prof. Ludwikom Straszewiczom, prof. Stanislawom Pączkom, prof. Marekom Koterom a prof. Andrzejom Suliborskim hlavným motorom tejto spolupráce. V r. 1999 sa prof. Liszewski osobne zúčastnil s hlavným referátom na konferencii Urbánny vývoj na rozhraní miléníí, ktorú organizovala Prešovská univerzita. Najvýznamnejším vkladom prof. Liszewského pre rozvoj slovenskej geografie je podiel na akademickom raste jej predstaviteľov. Bol školiteľom dvoch doktorandov, zatiaľ jediných v histórii poľskej a slovenskej geografie, ktorí úspešne obhájili dizertačné práce na Lodžskej univerzite a ich akademický život je, resp. bol spätý s **Prešovskou univerzitou** – René Matlovič a Peter Čuka. Prof. Liszewski bol taktiež recenzentom v rámci inauguračného konania prof. Matloviča v r. 2006, ktoré sa uskutočnilo na Prešovskej univerzite.

Nesmierne bohaté sú plody organizačných a manažérskych aktivít nášho dnešného oslávenca. Prof. Liszewski v r. 1981 založil Oddelenie geografie miest a turizmu, z ktorého sa pod jeho vedením postupne vyvinula samostatná katedra (v r. 1992) a následne v r. 2007 autonómny ústav. V r. 1978-1981 bol prodekanom a v r. 1981-1984 dekanom Fakulty biológie a vied o Zemi Lodžskej univerzity, v r. 1984-1990 bol prorektorom Ložskej univerzity a dve funkčné obdobia (v r. 1996-2002) bol rektorom Lodžskej univerzity. V tomto období bol zvolený aj za predsedu rektorskej konferencie štátnych vysokých škôl v Lodži. Ako rektor univerzity zriadil detašované pracovisko v Tomaszowie Mazowieckim a kolégiá v Sieradzu, Ostrołęce, Kutnie i Skierniewicach. V tomto období bolo zrekonštruovaných 31 univerzitných objektov, čím sa položili základy nového kampusu Lodžskej univerzity. Zaslúžil sa tiež o vznik Rady pre vedu a vysoké školstvo pri mestskom magistráte v Lodži v r. 1996 a v r. 2006-2012 plnil funkciu predsedu tejto rady.

Prof. Liszewski založil vedecký časopis zameraný na problematiku geografie turizmu pod názvom „Turyzm“, ktorý vychádza nepretržite od r. 1985 v dvoch jazykových mutáciách (poľskej a anglickej).

V r. 1983-1985 bol prof. Liszewski koordinátorom veľkého celopoľského výskumného projektu zameraného na transformáciu geografického prostredia Belchatovského priemyselného regiónu, ktorého sa zúčastnilo viac ako 100 výskumníkov z rozličných

vedeckých centier v Poľsku. V r. 2003-2007 bol predsedom Komitétu geografických vied Poľskej akadémie vied a v r. 1990-1994 bol členom Štátnej rady priestorovej ekonómie. Bol tiež členom Štátnej akreditačnej komisie a Centrálnnej komisie pre udeľovanie titulov a vedeckých hodností. Bol školiteľom viac ako 370 diplomových prác, 27 doktorandov (z nich traja sú už riadnymi profesormi – A. Matczak, R. Matlovič, J. Jakóbczyk-Gryszkiewicz a ďalší mimoriadnymi profesormi) a predsedom 8 habilitačných konaní.

Od r. 1991 až doposiaľ je predsedom Lodžskej vedeckej spoločnosti, ktorá organizuje prednášky, semináre a zaoberá sa vydavateľskou činnosťou. Ako predseda spoločnosti prof. Liszewski inicioval a organizoval každoročný novoročný koncert pre lodžskú akademickú komunitu, festival vedy, techniky a umenia – jediný svojho druhu v Poľsku (od r. 2000), zaviedol študijný kurz o Lodži a lodžskom regióne a vydal k nemu štyri učebné texty a taktiež zaviedol usporadúvanie odborných diskusií na tému mesta Lodže a jej ďalšieho rozvoja.

Tieto zásluhy prof. Liszewského našli odozvu v mnohých oceneniach, ktoré doposiaľ získal. Je možné spomenúť napríklad: titul Dr.h.c. Politechniki Lodžskej, Krzyżem Kawalerskim (rytiersky kríž) OOP – Rád znovuzrodeného Poľska (1990), Krzyżem Oficerskim (dôstojnícky kríž) OOP (2003), čestný kríž – pápežskú medailu „Pro Ecclesia et Pontifice“ v r. 2012, medailu Národnej edukačnej komisie, medaily mnohých univerzít - UMB v Banskej Bystrici, strieborná medaily Prešovskej univerzity, Giessen (Nemecko), Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Łódzkiej, Akademii Medycznej w Łodzi (Poľsko), Cenu mesta Lodže v r. 1995 a 2003 a čestné občianstvo mesta Lodže (2013), čestné členstvo Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV a Gruzínskej geografickej spoločnosti.

Udelenie čestného titulu Dr.h.c. významným poľským geografom a priateľom Slovenska a Prešovskej univerzity **prof. dr. hab. Antoni Jackowskému a prof. dr. hab. Stanislawowi Liszewskému** nie je len ocenením ich vynikajúcej a záslužnej práce na poli univerzitného vzdelávania, výskumu a spoločenských a kultúrnych aktivít.

Skutočnosť, že také významné osobnosti, reprezentujúce popredné svetové geografické pracoviská, prijali **ocenenie Prešovskej univerzity v Prešove**, bude prejavom uznania prešovskej geografickej školy i celej našej Alma-mater.